ISSN: 3030-3621

SPORT MUSOBAQALARINI O'TKAZISH USLUBIYATLARI.

Xomudjonova Feruza
Shaxrisabz davlat pedagogika instituti
Jismoniy madaniyat kafedrasi, Dotsent.
Shavkatova Mushtariy
Shaxrisabz davlat pedagogika instituti
Jismoniy madaniyati 3 - kurs sirtqi bo'lim talabasi.

Annotatsiya.

Maqola mazmuni sport musobaqalarini o'tkazish uslubiyatlari va tartibi haqida boradi. Har bir musobaqa biror maqsadga yo'naltirilgan hisoblanadi.

Kalit so'zlar. Sport, mashg'ulot, musobaqa, uchrashuvlar, texnika, uslubiyat, g'alaba, trenir.

Kirish.

Musobaqalar, o'quv trenirofka jarayonining asosi hisoblanadi, har bir mashg'ulotda yig'ilgan bilimlar musobaqa jarayonida namoyon bo'ladi. Sportchi va trenir say harakatlari, yillar davomida mashaqqat bilan erishilgan yutuqlar namoyoni hisoblanadi. Mashg'ulot jarayonida sportchi, irodasini, chidamliligini, tezkorligini va shunga uxshash bir qancha fazilatlarini sayqallab boradi. Shuning uchun ham mashg'ulot jarayonlarining o'ziga yarasha qiyinchiliklari mavjud hisoblanadi.

Asosiy qism.

Musobaqalar ham bir qancha turlarga bo'linadi va usluv uslub jihatdan bir birini takrorlaydi. Olimpia o'yinlari, jahon birinchiliklari, va h.k shunga uxshash musobaqalar - rasmiy musobaqalar hisoblanadi.

Jamoalar har xil davrlarda tayyorlanib, o'zaro keliahib o'tkazilgan musobaqalar esa - o'rtoqlik uchrashuvlari hisoblanadi. Ular sport turlarini omma orasida targ'ib qiladilar va o'zlarining ham natijalarini bilib olishadi. Musobaqa tashkil qilish va uni o'tkazish oddiy jarayon emas albatta, uning ham o'ziga yarasha bir qancha qiyinchiliklari mavjud hisoblanadi. Musobaqa tuzilishidan oldin uning joyi kuni g'oliblar sovrinlari haqida ma'lumotlari jamlangan nizom tuzib olinadi va bu nizom bilan musobaqagacha trinerlar va o'yinchilar habardor bo'lishlari lozim hisoblanadi. Nizom ichiga barcha ma'lumotlar kirgizilgan bo'lishi lozim. Nizomni o'qigan odam musobaqa nima uchun o'tkazilayotganligi haqida, joyi, kuni va shunga uxshash ma'lumotlarni bilib oliahi lozim. Sport musobaqalari asoslari sportchi matijasini aniqlash, ularni rag'batlantirishdan tashqari sport 5urini ommaga targ'ib etishdan ham iborat hisoblanadi. Sport bilan shug'ullangan kishiham jismonan ham ma'nan chiniqqan va sog'lom rivojlangan hisoblanadi shu uchun ham turli sport turlaridan musobaqalar

o'tkazib oddiy aholini ham sportga jalb tish lozim hisoblanadi. Mueobaqa uslubiyatlariga to'xtqladigan bo'lsak, har bir sportchi o'r texnikasi, taktikasi, va o'z uslubiyatiga ega bo'lgani kabi musobaqa ham uslubiga ega. Bu uslublqr sa uning yaqqol mazmunini namoyon etib turadi. Sport musobaqalari uslubiyati chuqur ildizga ega, uning turlari, maqsad va mazifalari mavjud hisoblanadi va bu uslubiyqtlar mevasi sportchilar hisoblanadi. Texnikasi va taktikasi kuchli bo'lgan sportchi g'alaba qozonganidek uslubiyati yaqqon namoyon bo'lgan musobaqa ham chiroyli tqrzda o'tadi. Musobaqaning odil va shaffof o'tishi esa hakamlar hayatiga bog'liq hisoblanadi. Hakamlar ham sportchilar ingari musobaqa oldi tayyorgarlikka ega va malakali bo'lishi lozim hisoblanadi.

Xulosa.

Sport musobaqalari oddiy ko'ringani bilan uning o'tkazilish uskubiyati juda murakkab hisoblanadi. Musobaqalar ham o'z qonun - qoidalariga ega. Bu qonunlarni esa na sportchi na hakamlar chetlab o'ta oladi. Shu tarzda musobaqalar kundan kunga rivoj topib, ravnaq topaveradi desak aslo mubolag'a bo'lmaydi. Yuqorida keltirilganidek musobaqalar sportchilardan tashqari oddiy aholini ham sportga, chiniqishga va sog'lomlashishga jalb eta oladi. Shu sababdan ham har bir sport musobaqalari tomoshabinlar qarshisida o'tadi.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1) Usmonxo'jayev T. ,, Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari"
2). Yarashev K. D. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarish".
3) Usmonxo'jayev T, Yuaupov V. J, Akromov J. A. ,, Jismoniy tarbiya".